

LÄHESTYMISKIELTO JA SEN HAKEMINEN

Rikosuhripäivystyksen oppaita ● 6 (Päivitetty 10.3.2022) RIKUn esitteet ja oppaat: riku.fi/oppaat

Lähestymiskieltoa voi hakea jokainen, joka tarvitsee suojaa hengen, terveyden tai vapauden turvaamiseksi tai häirinnän estämiseksi. Lähestymiskielto kieltää siihen määrättyä henkilöä ottamasta yhteyttä tai lähestymästä millään tavalla kiellolla suojattua henkilöä.

Kiellolla ei estetä asiallisista syistä tapahtuvaa yhteydenottoa. Yhteydenotto on kiellosta huolimatta sallittu esimerkiksi yhteisen lapsen äkillisesti sairastuessa. Lähestymiskielto on voimassa enintään vuoden ja perheen sisäinen lähestymiskielto enintään kolme kuukautta. Näitä voidaan tarvittaessa jatkaa.

LÄHESTYMISKIELLON HAKEMISEN KUSTANNUKSET

Lähestymiskielton hakeminen maksaa 270 euroa (vuoden 2022 tilanne) siinä tapauksessa, että lähestymiskieltoa ei määrätä. Julkista oikeusapua saavalta hakijalta maksua ei peritä.

Hakija voi käyttää avustajana asianajajaa, luvan saanutta oikeudenkäyntiavustajaa tai julkista oikeusavustajaa. Hakija vastaa vain oman oikeudenkäyntiavustajansa palkkiosta. Oikeusaputoimistosta voi selvittää mahdollisuutta saada julkista oikeusapua, johon vaikuttavat tulot ja varallisuus sekä kulloinenkin tilanne.

LÄHESTYMISKIELLON HAKEMINEN

Lähestymiskieltoa haetaan tavallisimmin käräjäoikeudelta ja se käsitellään yleensä muutamien viikkojen kuluessa. Tarvittaessa poliisi voi määrätä väliaikaisen ja heti voimaan astuvan lähestymiskielton, joka on voimassa kunnes käräjäoikeus käsittelee asian.

Lähestymiskieltoa voi hakea perusmuotoisena, laajennettuna tai perheen sisäisenä.

- **Perusmuotoiseen lähestymiskieltoon** määrätty henkilö ei saa tavata suojattavaa henkilöä eikä muutenkaan ottaa häneen yhteyttä tai yrittää sitä. Suojattavaa ei saa myöskään seurata tai tarkkailla.
- **Laajennettu lähestymiskielto** tarkoittaa myös kieltoa oleskella tietyn osoitteen läheisyydessä, esimerkiksi suojattavan henkilön koti tai työpaikka. Laajennetun lähestymiskielton hakemista kannattaa harkita tarkkaan, jos hakijalla on salainen osoite.
- **Perheen sisäisessä lähestymiskiellossa** kieltoon määrätyn henkilön on poistuttava yhteisestä asunnosta riippumatta asunnon vuokra- tai omistussuhteista. Perheen sisäinen lähestymiskielto voidaan määrätä henkeen, terveyteen tai vapauteen kohdistuvan rikoksen tai sen uhan torjumiseksi, mutta ei häirinnästä.

LÄHESTYMISKIELTO KÄRÄJÄOIKEUDESSA

Lähestymiskieltoasia käsitellään oikeudenkäynnissä, jossa käydään läpi kiellon hakemiseen vaikuttaneet seikat sekä kuullaan paikalla olevia osapuolia ja todistajia.

Kiellon määrittämisen perusteina voivat olla olosuhteet, jo tapahtuneet rikokset tai häirintä ja niiden mahdollinen jatkuminen tulevaisuudessa. Tapahtunut väkivalta ei kuitenkaan ole edellytys kiellolle. Lähestymiskielto voidaan määrätä, vaikka kieltoon vaadittu ei saavu oikeuteen.

Lähestymiskielto tulee voimaan heti, kun se on määrätty. Kiellon rikkomisesta ei kuitenkaan voida rangaista ennen kuin viranomaiset ovat saaneet ilmoitettua siitä lähestymiskieltoon määrätylle. Myöskään kiellolla suojattava ei saa ottaa yhteyttä kieltoon määrättyyn. Asianosaiset eivät voi keskenään sopia kiellon päättämisestä, vaan kumoamista on pyydettävä kärjäoikeudelta.

LÄHESTYMISKIELLON RIKKOMINEN

Mikäli lähestymiskieltoa rikotaan, on siitä ilmoitettava poliisille. Mikäli poliisi hälytetään paikalle välittömästi, on syytä kertoa lähestymiskiellostä. Poliisi voi tarvittaessa poistaa kieltoon määrätyn suojattavan läheisyydestä. Lähestymiskiellon rikkominen on rikos ja siitä voidaan rangaista sakolla tai enintään yhdellä vuodella vankeutta.

LÄHESTYMISKIELTOHAKEMUKSEN TÄYTTÄMINEN

Lähestymiskieltoa haetaan kärjäoikeudesta hakemuksella, joka löytyy oikeus.fi-verkkosivulta. Hakemus on tärkeää tehdä huolellisesti. Apua voi pyytää oikeudenkäyntiavustajalta tai Rikosuhripäivystyksestä, josta voi saada maksutonta apua hakemuksen tekemiseen sekä tukihenkilön mukaan oikeudenkäyntiin.

Hakemuksessa on hyvä mainita ainakin seuraavat asiat:

- Mitä on tapahtunut ja kenen taholta uhkaa tai häirintää koetaan?
- Kuvaus millaista uhka tai häirintä on ollut ja kuvaus yhteydenottojen sisällöistä.
- Kuinka usein ja kauan häirintää, seuraamista tai väkivaltaa on tapahtunut?
- Onko tehty rikosilmoitus tai muuten oltu yhteydessä poliisiin?
- Onko hakeuduttu lääkäriin?
- Onko tehty muita toimia häirinnän tai uhkaamisen loppumiseksi?
- Onko joku nähnyt tilanteita, joihin hakemuksessa viitataan?
- Ovatko alaikäiset lapset olleet mukana tilanteissa?
- Käsitys häirinnän jatkumisesta tai rikoksen uhasta vastaisuudessa.
- Miten tilanne vaikuttaa normaaliin elämään – pelko, yleinen hyvinvointi ja arjen sujuminen?
- Laajennettua lähestymiskieltoa haettaessa on kerrottava, missä paikoissa turvallisuutta tunnetaan.
- Haetaanko suojaa itselle vai myös alaikäiselle lapselle?

Hakemukseen on liitettävä todisteet, joita voivat olla:

- lääkärintodistukset tai kopiot sairauskertomuksesta
- sosiaaliviranomaisen ja turvakodin kirjaukset
- kirjeet, sähköposti-, teksti- tai muut viestit
- kirjatut vastaanotetut puhelut ja soittoyritykset: lukumäärät, ajankohdat ja sisällöt
- Yhteystietolomakkeeseen kirjattujen todistajien kuten naapurien, ystävien ja työkavereiden näkemät ja kuulemat tilanteet

RIKOSUHRIPÄIVYSTYS 116 006

Juristin puhelinneuvonta 0800 161 177
RIKUchat (riku.fi/chat)

/rikosuhripaivystys

@rikosuhr

riku.fi

RIKU

RIKOSUHRIPÄIVYSTYS
BROTTSOFFERJOURN

Toimintaa tukee:

RIKU palvelee maksuttomasti koko maassa – verkossa, puhelimesta 7 aluetoimistossa ja 31 palvelupisteessä.

Kaikki palvelut ja yhteystiedot riku.fi

